

BIRTING — lestur til alt árið

Birting, sum teir báðir Sverri Egholm og Niels Nattestad geva út, kemur nú út aftur á triðja sinni tann 7. november.

Tilfarið er framvegis upprundligt føroyskt. Fjølbroyttur og lættur lestur fyri ein og hvønn.

Síðurnar eru 50 í stórum broti og nógvar eru myndirnar. Á permuni er ein »horvin Havnamynd« frá 1950-árunum, av gomlu húsunum yvir í Trøð. Á bakpermuni er nýttin mynd av trønum við Gamla Bókhandil. Nøkur teirra vórðu sett niður fyri 125 árum síðani, og eru so-statt javngomul við Havnarbý.

Trøini og »havarnir« eru høvudsevið í hugleiðingunum »Hæl sprettur upp so mangt eitt træ«. Ein heilsan til høvudsstaðin, sum Sverri Egholm skrivaði um ólavøkuna í 1991.

Merkisverda søgan »Borgir« eftir Gunnar Hoydal hevur ikki minni enn einki við Havnina at gera, men hvussu? So ber-segið, spæliga og so væl skrivar bara Gunnar!

Men Birting fer eisini út um landið. Grein er um plantur, sum landnámsmenn høvdu við sær og sum hava verið livsneyðugar í húsarhaldinum. Ein teirra er *notan*, sum nú á døgum verður brúkt at verja móti ormi, men mest út í súpan. Greitt verður frá, nær og hvussu notur verða hentaðar og brúktar til notusúpan.

Tað herviliga ódnarveðrið í desember 1917 gjørdi feigdina um seg um alt landið. Seinnapartin leygardagin tann 1. desember 1917 brann hann á við kolandi stormi av útnyrðingi norði og við kavarakki av tí allarmesta.

Eingin vardi nakað og veðrið var so ringt við tað sama og so áhaldandi, at øll sum úti voru stódd, vóru í dýrastu neyð og nøkur bóru ikki boð í bý.

Niels Nattestad hevur savnað nógva áhugavert tilfar um ymskt av tí, sum fyriførst ymsastaðni í landinum henda minni-liga feigdardagin.

Ein útvíð 100 ára gomul fotomýnd er av bygðini í Oyndarfirði í sambandi við drúgva og væl skivaða grein eftir Freydis Poulsen um fólkin í Tarti í Oyndarfirði. Hvussu og hvaðani ættarlið eru komnir hagar og farin gjøgnum fleiri hundráð ár. Júst nakað fyrri ættargranskarar!

Til teirra, sum vilja hava eina søgu við »kerligheit«, hevur Jens Pauli Heinesen skrivað søguna »Eini hjúne«.

Heilt óðrvisi er dularfulla søgan »Vøkufuglurin« eftir Lydiu Didriksen, sum minnir eitt sindur um eysturriska hovundin Franz Kafka.

Annars eru yrkingar/

sangir eftir Robert Mc Birnie, Petur Mohr Reinert og Steingrim Niclasen. Til dagdølju hevur Birting hesa ferð eitt stuttligt spæl við tølum.

Myndirnar eru sum sagt fleiri. Umframt fotomýndir eftir Bambus, Evald Larsen o.fl. eru teknaðar myndir eftir Gunnvør Joensen, Gyðju Hjalmarsson, Gyðju Didriksen og John Smith.

Í miðopnuni er stór tvisíðað mynd í litum av fót-bóltslandslíðnum at taka úr. Eyðun Dal-Christiansen hevur teknað. Spælarnir hava skrivað navn sinni upp á myndina!

Ein tann mest áhugaverda myndin er teknað av einum 9 ára gomlum smádreingi — í 1909. Hon er av myllini úti í Sandagerði. Hesin smádrongur gjørdist síðani heimsgitin, men meira fyrri tað, hann skrivaði. Men føroyingar kenna hann væl um ikki betur fyrri trøllatekningar, pappirsklipp og aðrar stuttligar myndir!

Birting er snutligt føroyskt prent — arbeiðið um Hestprent og Estrá hava greitt sera væl úr hondum.

Birting kostar 70 kr. eintakið og verður frá 7. november at fáa í bóka-búðunum um alt landið.

Enn eru nøkur eintøk eftir av Birting 1989 og 1990, tey kunnu fáast til keyps frá útgevarnum.

Norðurlandska skúla-arenningin

Norðurlandska skúla-arenningin varð fyriskipað nú um dagarnar, og hon gjørdist í Føroyum næstan eins góð sum í fjør, hóast rennidagurin 4. oktober var ein illverðursdagur. Tað vísti seg, at flestu skúlar útsettu renningina til ein annan dag. 6442 næmingar runnu, tað er sama prosentalt sum í fjør, 87%. Men bert 56 næmingar færri, tó at tað eru um 100 færri næmingar í Føroya skúla í ár. Teir runnu í meðal 8,5 kilometrar og er tað 400 metrar færri enn í fjør. So gott sum allir fólkaskúlar vóru við. Eisini frætta vit, at Studenta- og HF skúlar hava runnið, men eru teir ikki við í yvirlitinum omanfyri, sum blaðið hevur fingið sendandi frá Føroya Ítróttalærarafelag.

	1990 Luttakarar	1990 Kilometrar	Næmingatal 91/92	1991 Luttakarar	1991 Kilometrar
Eysturskúlin	385	2990	494	396	3170
Kommunuskúlin	437	3900	480	471	3585
Skúlin á Ziskatred	197	1425	431	350	2835
Runavíkar skúli	356	3392	430	378	3389
Venjaraskúlin	354	3052,5	419	377	3160,5
Skúlin við Óðanna	355	4480	373	378	3619,5
Fuglafjarðar skúli	297	2130,5	368	294	2077,5
Mívágs/Sandavágs skúli	246	2145	324	247	2010
Tveroyrar skúli	142	1177	220	177	1448
Vágs skúli	308	2417,5	317	235	1963
Árgja skúli	283	2182,5	303	248	1877,5
Westmanna skúli	194	1467,5	216	178	1602
Stranda skúli	151	1750	211	183	1995
Tofte skúli	174	1667	184	169	1463
Sandoyrar Mejnaskúli	117	935	168	109	970
Felagskúlin á Oyrbakka	113	775	154	120	940
Servágs skúli	133	1057	141	121	827
Hvalvíkar skúli	92	775	98	83	740
Skúlin á Trøðni	48	282,5	53	43	375
Norðøni Eftirskúlin	31	300	30	29	230
Sankta Frans skúli	314	2600	311	329	2673
Hvalvíkar skúli	176	1481	183	163	1412
Kollafjarðar skúli	130	1300	136	125	1200
Getu skúli	103	1010	113	104	1015
Trøngivágs skúli	99	982,5	104	98	832,5
Leirvíkar skúli	85	820	111	99	905
Skúla skúli	83	807,5	84	81	800
Eldis skúli	89	790	83	79	760
Skúlin á Fossanesi	75	660	80	67	600
Adventistaskúlin	62	527,5	71	71	420
Firvíkar skúli	57	497,5	63	59	420
Skopunrar skúli	67	670	60	57	555
Hvalvíkar skúli	52	520	55	53	510
Þorstein skúli	46	455	49	48	480
Sands skúli	45	365,5	46	42	315
Nólsoyar skúli	31	300	43	29	290
Hovvíkar skúli	39	312,5	39	32	302,5
Skúlin við Lakjuna	35	350	39	39	390
Norðskála/Oyra skúli	30	295	36	36	300
Óndafjar skúli	40	400	36	31	310
Óndafjar skúli	29	290	27	27	210
Haldórvíkar skúli	25	207,5	24	20	160
Hovs skúli	19	185	20	18	140
Kaldhøns skúli	18	160	15	8	78
Skúlin á Leiti	14	140	17	15	125
Skálavíkar skúli	14	140	15	14	140
Velbastaðar skúli	12	40	12	12	154,5
Leyna/Vála skúli	10	75	9	11	92,5
Hvitaneir skúli	10	75	9	7	70
Húsavíkar skúli	10	170	14	14	135
Funningsfjarðar skúli	10	50	14	10	85
Haraldsunds skúli	9	75	9	8	80
Fámjuna skúli	8	80	8	6	54
Sandvíkar skúli	10	75	7	6	60
Tjørnovíkar skúli	6	48	7	6	50
Skovoyrar skúli	7	55	6	7	70,1
Funnings skúli	8	80	5	5	40
Hattarvíkar skúli	8	17,5	5	4	40
Hestis skúli	5	30	5	10	76
Mikladals/Trollanes skúli	6	60	5		
Dimunrar skúli	2	20	3	3	25
Kirkjub skúli	1	10	3	3	30
Kunoyrar skúli	3	30	3	3	30
Mýkinesar skúli	3	40	3	3	25
Norðskála skúli	2	20	2	2	20
Svinoyrar skúli	1	30	1	3	30
Gásadalss skúli	1	5	1	1	10
Gjallar skúli	1	10	1		

